การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความฉลาดทางสุขภาวะตามการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

DEVELOPMENT OF A CURRICULUM ENHANCING HEALTH LITERACY USING PROBLEM-BASED LEARNIN FOR MATHAYOMSUKSA 1 STUDENTS

[1]พิมพิไล สุดชาติ, [2]เกษทิพย์ ศิริชัยศิลป์ และ [3]ปณิสรา จันทร์ปาละ

[1]Pimpilai Sudchat, [2]Kedthip Sirichaisin and [3]Panisara Chanpala

[1]มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, ประเทศไทย

[1]Lampang Rajabhat University, Thailand.

[1]moopimpilai@gmail.com

Received : January 23, 2024; **Revised** : March 22, 2024; **Accepted** :April 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรส่งเสริมความฉลาดทางสุขภาวะตามการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2) เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรส่งเสริมความฉลาดทางสุขภาวะตามการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนชุมชนบ้านฟ่อนวิทยา อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) หลักสูตรฯ 2) คู่มือการใช้หลักสูตรฯ และ 3) แบบวัดความฉลาดทางสุขภาวะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรส่งเสริมความฉลาดทางสุขภาวะตามการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มี 10 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. ความเป็นมาและความสำคัญ 2. หลักการของหลักสูตรฯ 3. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรฯ 4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 6. โครงสร้างเนื้อหาของ

---

[1] นักศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

[2] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

[3] อาจารย์ ดร. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

หลักสูตรฯ 7. แนวทางการจัดการเรียนรู้ 8. สื่อการเรียนรู้ 9. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 10. เงื่อนไขในการนำหลักสูตรไปใช้ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของหลักสูตร ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของคู่มือการใช้หลักสูตร ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) นักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรส่งเสริมความฉลาดทางสุขภาวะตามการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความฉลาดทางสุขภาวะ มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 30.10 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.61 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์กับคะแนนสอบของผู้เรียน หลังเรียน พบว่า คะแนนสอบของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตร; การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน; ความฉลาดทางสุขภาวะ

Abstract

The purposes of this research were to; 1) to create and check quality of thecurriculum to promote well-being quotient based on problem-based learning 2) To study the results of using the curriculum to promote well-being quotient based on problem-based learning. For Mathayomsuksa 1 Students, the sample used in the research was 20 students for Mathayomsuksa 1 semester 2 of the academic year 2023 Chumchonbanfonwittaya school, Mueanglampang District, Lampang Province, under the Lampang Primary educational service area office 1, which were obtained by random grouping. the research instruments consisted of 1) the curriculum 2) the curriculum guide and 3) the Health Intelligence Assessment model for Mathayomsuksa 1 students for ease of analysis, the collected data were analyzed into the percentage, the average, and the standard deviation (S.D.) The main results of the study were as 1) Curriculum enhancing Health Literacy using problem-based learning for Mathayomsuksa 1 students, there are 10 elements: 1. Background and significance 2. Principles of the Curriculum 3. Aims of the Curriculum 4. Key competencies of learners 5. Desirable attributes 6. Curriculum content structure 7. Learning management guidelines 8. Learning materials 9. Learning measurement and evaluation 10. Conditions for Implementing the Curriculum There is an average course suitability. The overall level is the highest and there is an average of the appropriateness of the course manual. The overall picture is at the highest level. 2) Students who study with a curriculum that promotes well-being quotient based on problem-based learning for Mathayomsuksa 1, the health quotient had an average score of 30.10 points, or 83.61 percent. Post-study test scores were found to be statistically significantly higher than the threshold of .05

Keywords : Curriculum development; Problem-based learning; Health literacy

บทนำ

หลักการสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ครอบคลุมการสร้างเสริมสุขภาพหลายมิติ และแนวทางการพัฒนาและจัดการกลุ่มงานกลาง ตลอดจนแนวทางบริหารจัดการกองทุน และสำนักงานในระยะ 5 ปี โดยให้ความสำคัญกับความสอดคล้องของนโยบายและยุทธศาสตร์ของประเทศ นโยบายปฏิรูปและการพัฒนาประเทศในด้านที่เกี่ยวข้อง และแนวนโยบายการจัดทำแผนฯ ของคณะกรรมการกองทุน รวมทั้งคำนึงถึงประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาวะที่ดีของประชาชน เช่นผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ โรคโควิด-19 การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัล การเข้าสู่สังคมสูงวัย เป็นต้น อย่างไรก็ตามยังพบปัญหาประชาชนมีพฤติกรรมการใช้ชีวิตเป็นไปตามกระแสนิยมและการเปลี่ยนแปลงของโลกในทิศทางเดียวกัน ยังผลให้ประเทศไทยมีผู้ป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเป็นจำนวนมาก และเป็นสาเหตุหลักของของการเสียชีวิตถึงร้อยละ 75 ของการเสียชีวิตทั้งหมดของประชากรในประเทศ หรือประมาณ 320,000 คนต่อปี ทั้งนี้ โรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่พบมากที่สุด คือโรคหลอดเลือดสมอง รองลงมาคือ โรคหัวใจขาดเลือด โรคทางเดินหายใจอุดกั้น เบาหวาน และความดันโลหิตสูง จากสถานการณ์ทั้งหมดส่งผลให้แนวโน้มความต้องการใช้บริการทางการแพทย์และการดูแลสุขภาพในไทยเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ความก้าวหน้าทางการแพทย์ที่ทันสมัย รวมทั้งการเข้าถึงข้อมูลทางการแพทย์ที่แพร่หลาย จะเป็นทั้งโอกาสและความท้าทายของประเทศไทยในการเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาพยาบาลและการพัฒนาขีดความสามารถในการให้บริการทางการแพทย์และการดูแลสุขภาพตามแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2566, หน้า 6)

รายงานสุขภาพเด็กไทยยังพบปัญหาสุขภาพ ได้แก่ ปัญหาด้านภาวะโภชนาการและการเจริญเติบโต (อ้วน เตี้ย ผอม ไม่ แข็งแรง) ภาวะซีด สายตาผิดปกติ ฟันผุ เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้ส่วนหนึ่งเกิดจากการขาดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในการดูแลสุขภาพตนเอง ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลสุขภาพที่ถูกต้อง แผนการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มีการขับเคลื่อนงานโรงเรียน ส่งเสริมสุขภาพตามแนวทางองค์การอนามัยโลก ทำให้โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมีการต่อยอดและยกระดับการพัฒนาเป็น “โรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ” ซึ่งมีการบริหารจัดการให้ทุกคน ในโรงเรียนสื่อสารเพื่อจัดการสุขภาพตนเอง ค้นหาข้อมูล ประกอบการตัดสินใจปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ และบอกต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์แก่ผู้อื่นได้ ดังนั้นจึงควรมีการ ยกระดับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพและโรงเรียนในสังกัดสถานศึกษาทุกสังกัดพัฒนาเป็นโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ ส่งเสริมการจัดทำแผนงาน โครงการ ที่สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพ เด็กวัยเรียนวัยรุ่นสามารถพัฒนาโครงงานสุขภาพ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพของตัวเองได้อย่างเหมาะสม รวมถึงการบริหารจัดการข้อมูลสุขภาพที่สำคัญและ การกำกับติดตามเพื่อปรับปรุงมาตรการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่ (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2565) และปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งที่ยังคงเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข คือยาเสพติด การค้ายาเสพติดในปัจจุบัน นอกจากการค้ายาเสพติดแบบทั่วไปแล้ว ยังพบว่ากลุ่มผู้ค้ายาเสพติดได้ใช้ช่องทางออนไลน์ควบคู่กับการส่งยาเสพติดทางพัสดุ ไปรษณีย์ในการกระจายยาเสพติดไปสู่กลุ่มผู้เสพมากขึ้น เช่น Line Twitter Facebook

Instagram โดยเฉพาะช่องทาง Twitter เป็นช่องที่ได้รับความนิยมสูงสุดในการซื้อขาย ซึ่งกลุ่มผู้ใช้ส่วนใหญ่เป็นเด็กและเยาวชน พบว่ามีการซื้อขายยาเสพติดเกือบทุกชนิดอย่างแพร่หลาย แจ้งราคาขายชัดเจน มีช่องทางการส่งให้เลือกหลากหลาย เช่น นัดรับ ส่งผ่านไปรษณีย์ทั้งภาครัฐและเอกชน ปัจจุบันธุรกิจทางโลจิสติกส์ทั้งระบบในประเทศไทยมีอัตราขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ทำให้การขนส่งมีความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังเริ่มพบการใช้ใช้บุหรี่ไฟฟ้าในเด็กไทยอายุ 15-24 ปี บุหรี่ไฟฟ้านอกจากจะมีสารนิโคติน และสารก่อมะเร็งแล้ว ยังประกอบไปด้วยโลหะหนักต่าง ๆ ที่มีพิษต่อปอด ไต ซึ่งภัยคุกคามจากบุหรี่ไฟฟ้าต่อเด็กและเยาวชน เป็นปัญหาสังคมและปัญหาสาธารณสุขที่ต้องแก้ไขอย่างจริงจัง (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2565 :10-11)

หลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาในทุกระดับ คือ มวลประสบการณ์ของความรู้ทั้งหมดที่สถานศึกษา โรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ได้จัดทำขึ้นให้กับนักเรียน เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในกระบวนการจัดการเรียนสอนโดยมี โครงสร้างรายวิชา วัตถุประสงค์ เนื้อหา แผนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ รามทั้งการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2554, หน้า 95) เพื่อให้นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ มีทักษะมีความสามารถในการเรียนรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ตรงตามวัตถุประสงค์และมาตรฐานการเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้ รวมถึงเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การวิจัยอย่างเป็นขั้นตอนและสามารถนำไปใช้ในการอ้างอิงได้อย่างถูกต้อง (มาเรียม นิลพันธุ์, 2553, หน้า 25) นอกจากนี้หลักสูตรเสริม ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ได้พัฒนาขึ้นนอกเหนือจากหลักสูตรเดิมที่มีอยู่ในปัจจุบัน เป็นการเพิ่มเติมประสบการณ์ โดยมีการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมวิธีการจัดการเรียนรู้ เนื้อหาสาระ หรือเทคนิคการสอน โดยหลักสูตรเสริมนั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านใดด้านหนึ่ง สามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะการคิดขั้นสูง อาทิเช่น ด้านการคิดแก้ปัญหา คิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์และยังส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาได้อย่างครอบคลุม มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะที่ต้องการ ครูมีเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างไปจากเดิมที่เคยสอนมาก่อน ต้องลดบทบาทในการสอนและการให้ข้อความรู้แก่ผู้เรียนโดยตรง แต่เพิ่มกระบวนการและกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้นอย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยการพูด การเขียน การอภิปรายกับเพื่อน ๆ โดยผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ ไปสู่การมีส่วนร่วมสร้างความรู้ โดยสอดคล้องกับสภาพสังคม ชุมชนและท้องถิ่น อีกทั้งยังตรงกับความถนัดของนักเรียนและช่วยให้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้ (จันทิมา แสงเลิศอุทัย, 2550 :8)

การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning) เป็นการเรียนการสอนแบบกลุ่มย่อย โดยใช้โจทย์ปัญหาสถานการณ์ เป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนคิดเชื่อมโยงความรู้เดิมและเสริมความรู้ใหม่ คิดวิเคราะห์ อภิปรายด้วยเหตุผล และฝึกความรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเองและการทำงานเป็นกลุ่ม รวมทั้งกลุ่มสามารถตั้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมในการนำมาพัฒนาความฉลาดทางสุขภาวะ โดยครูเป็นผู้ให้คำปรึกษา สนับสนุน ชี้แนวทางและเอื้ออำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระที่

จำเป็นและกระบวนการกลุ่ม นักเรียนจะได้ฝึกความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองและร่วมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงรุก นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานจะสนับสนุนให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้และมีศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายได้เป็นอย่างดี หากนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มย่อยก็จะทำให้บรรยากาศการเรียนรู้มีความสุขและสนุกกับการเรียนมากขึ้น ดังที่ ทิศนา แขมมณี (2560, หน้า 136 - 137) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นการจัดสภาพสถานการณ์ของการเรียนการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นเครื่องมือในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย โดยครูอาจนำนักเรียนไปเผชิญสถานการณ์ปัญหาจริง หรือครูอาจจะนำสถานการณ์ให้นักเรียนเชิญปัญหา และฝึกกระบวนการวิเคราะห์ปัญหา แก้ปัญหาร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อจะช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการแก้ปัญหานั้นอย่างชัดเจน ได้เห็นทางเลือกและวิธีการที่หลากหลายในการแก้ปัญหานั้น รวมทั้งช่วยให้นักเรียนเกิดความใฝ่รู้เกิดทักษะกระบวนการคิดและกระบวนการแก้ปัญหา

จากปัญหา ความสำคัญ และแนวคิดข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความฉลาดทางสุขภาวะตามการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรส่งเสริมความฉลาดทางสุขภาวะตามการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรส่งเสริมความฉลาดทางสุขภาวะตามการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่องการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความฉลาดทางสุขภาวะตามการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นการวิจัยทดลองเบื้องต้น (Pre-Experimental Research)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง จำนวน 22 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนชุมชนบ้านฟ่อนวิทยา อำเภอ เมืองลำปาง จังหวัด ลำปาง สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ 4 หน่วย ดังนี้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 กินพอดี ให้ดีพอ (4 ชั่วโมง) หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 อ่านฉลากผ่านฉลุย (2 ชั่วโมง) หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 รู้คิด รู้ทัน ป้องกันยาเสพติด (3 ชั่วโมง) หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ประชันความฟิต (3 ชั่วโมง)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรส่งเสริมความฉลาดด้านสุขภาวะตามการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

3.1 หลักสูตรส่งเสริมความฉลาดทางสุขภาวะตามการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรโดยใช้แบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งผลการพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรฯ มีค่าเฉลี่ยความ เหมาะสมของหลักสูตรฯ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.60, S.D. = 0.15)

3.2 คู่มือการใช้หลักสูตรส่งเสริมความฉลาดทางสุขภาวะตามการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ที่ผ่านการพัฒนาตามขั้นตอนที่ผ่านขั้นตอนการเลือกเนื้อหา จัดองค์ประกอบของเนื้อหา และเลือกประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเหมาะสม จากนั้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรโดยใช้แบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับซึ่งผลการพิจารณาความเหมาะสมของคู่มือการใช้หลักสูตรฯ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของคู่มือการใช้หลักสูตรฯ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.59, S.D. = 0.16)

3.3 แบบทดสอบวัดความฉลาดทางสุขภาวะ แบบอัตนัยความเรียง จำนวน 12 ข้อ โดยผลการประเมินความสอดคล้องโดย ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 แสดงให้เห็นว่าแบบทดสอบสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบอยู่ระหว่าง 0.46-0.74 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบอยู่ระหว่าง 0.29-0.65 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับอยู่ที่ 0.83

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปของปกรณ์ ประจัญบาน (2552) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และใช้สูตร t-test Independent

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความฉลาดทางสุขภาวะ ตามการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความฉลาดทางสุขภาวะตามการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลักสูตรที่สร้างขึ้น คือ หลักสูตรส่งเสริมความฉลาดทางสุขภาวะตามการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีองค์ประกอบ 10 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร 2. หลักการของหลักสูตร 3. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 6. โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร 7. แนวทางการจัดการเรียนรู้ 8. สื่อการเรียนรู้ 9. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และ 10. เงื่อนไขในการนำหลักสูตรไปใช้ ผลการประเมินคุณภาพของหลักสูตรในภาพรวม ปรากฏผลดังตารางที่ 1 และ

ตารางที่ 1 ผลการพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรส่งเสริมความฉลาดสุขภาวะตามการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร	4.53	0.20	มากที่สุด
2. หลักการของหลักสูตรฯ	4.50	0.28	มาก
3. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรฯ	4.60	0.06	มากที่สุด
4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.80	0.45	มากที่สุด
6. โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรฯ	4.50	0.25	มาก
7. แนวทางการจัดการเรียนรู้	4.67	0.06	มากที่สุด
8. สื่อการเรียนรู้	4.40	0.20	มาก
9. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.40	0.18	มาก
10. เงื่อนไขในการนำหลักสูตรไปใช้	4.80	0.45	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.60	0.15	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีความเห็นว่าองค์ประกอบของหลักสูตรส่งเสริมความฉลาดทางสุขภาวะ ตามการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.60, S.D. = 0.15)

ตารางที่ 2 ผลการพิจารณาความเหมาะสมของคู่มือการใช้หลักสูตรส่งเสริมความฉลาดสุขภาวะตามการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. คำชี้แจงการใช้หลักสูตรฯ	4.67	0.06	มากที่สุด
2. คำแนะนำสำหรับครู	4.70	0.23	มากที่สุด
3. คำแนะนำสำหรับนักเรียน	4.33	0.09	มาก
4. แผนการดำเนินการตามหลักสูตรฯ	4.60	0.55	มากที่สุด
5. หน่วยการเรียนรู้ตามหลักสูตรฯ	4.60	0.25	มากที่สุด
6. โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรฯ	4.80	0.00	มากที่สุด
7. แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรฯ	4.43	0.17	มาก
รวมเฉลี่ย	4.59	0.16	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีความเห็นว่าคู่มือการใช้หลักสูตรส่งเสริมความฉลาดสุขภาวะตามการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.59, S.D. = 0.16)

ตารางที่ 3 ผลของการใช้หลักสูตรส่งเสริมความฉลาดทางสุขภาวะตามการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70

	N	คะแนนเต็ม	$\overline{X}$	S.D.	% of Mean	t	"Sig. (1-tailed)"
หลังเรียน	20	36	30.10	1.553	83.61	14.11 *	0.0000

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยหลักสูตรส่งเสริมความฉลาดทางสุขภาวะตามการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 30.10 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.61 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์กับคะแนนสอบของผู้เรียน หลังเรียน พบว่า คะแนนสอบของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความฉลาดทางสุขภาวะตามการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประเด็นในการอภิปราย ดังนี้

1. ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความฉลาดทางสุขภาวะตามการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประเด็นการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความฉลาดทางสุขภาวะตามการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีองค์ประกอบของหลักสูตรอยู่ 10 องค์ประกอบ ได้แก่ ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร สมรรถนะสำคัญของ ผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร แนวทางการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และเงื่อนไขในการนำหลักสูตรไปใช้ และในส่วนของคู่มือการใช้หลักสูตรส่งเสริมความฉลาดทางสุขภาวะตามการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย คำชี้แจงการใช้หลักสูตรฯ คำแนะนำสำหรับครู คำแนะนำสำหรับนักเรียน แผนการดำเนินการตามหลักสูตรฯ หน่วยการเรียนรู้ตามหลักสูตรฯ โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรฯ และแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรฯ โดยผลของการพิจารณา ความเหมาะสมของหลักสูตรส่งเสริมความฉลาดทางสุขภาวะตามการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ความเหมาะสมของการใช้คู่มือหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นผลมาจากผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบขั้นตอนที่เหมาะสม ตั้งแต่การศึกษาเอกสารที่ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร และนำมาวิเคราะห์สร้างเป็นองค์ประกอบของหลักสูตร ตามแนวคิดของ นักพัฒนาหลักสูตรหลายท่าน โดยทั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์การพัฒนาหลักสูตรเพื่อเลือกใช้ กระบวนการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของ ทาบา (Taba & Hilda, 1962, p. 10) ซึ่งประกอบไปด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ความต้องการ (Diagnosis of needs) ขั้นที่ 2 กำหนดจุดมุ่งหมาย (Formulation of objectives) ขั้นที่ 3 คัดเลือกเนื้อหาสาระ (Selection of content) ขั้นที่ 4 การจัดรวบรวมเนื้อหาสาระ (Organization of content) ขั้นที่ 5 คัดเลือกประสบการณ์ การเรียนรู้ (Selection of learning experiences) ขั้นที่ 6 การจัดรวบรวมประสบการณ์การเรียนรู้ (Organization of leaning experiences) ขั้นที่ 7 กำหนดวิธีวัดและประเมินผล (Determination of what to evaluate and the ways and means of doing it) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรวัฒน์ ยกดี และโชติกา ภาษีผล (2565) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การพัฒนาลักษณะเฉพาะของแบบวัดความฉลาดรู้ทางสุขภาวะสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) สังเคราะห์องค์ประกอบของความฉลาดรู้ทางสุขภาวะ (2) พัฒนาและตรวจสอบคุณภาพลักษณะเฉพาะของแบบวัดความฉลาดรู้ทางสุขภาวะสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (3) พัฒนาและตรวจสอบคุณภาพแบบวัดความฉลาดรู้ทางสุขภาวะสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ตัวอย่างการวิจัยคือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2563 จำนวน 740 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย ได้แก่ แบบสำรวจประเด็นความสนใจด้านสุขภาพ ลักษณะเฉพาะของแบบวัดความฉลาดรู้ทางสุขภาวะฯและแบบวัดความฉลาดรู้ทางสุขภาวะฯ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า IOC chi-square df p-value GFI AGFI RMSEA และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของครอบบาค ผลการวิจัยสรุปได้ว่า (1) องค์ประกอบความฉลาดรู้ทางสุขภาวะ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การเข้าถึงข้อมูลสุขภาพ ความเข้าใจข้อมูลสุขภาพ การตัดสินใจเกี่ยวกับสุขภาพ และการสื่อสารข้อมูลสุขภาพ (2) องค์ประกอบลักษณะเฉพาะของแบบวัดฯ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการทดสอบ ขอบเขตของแบบทดสอบ โครงสร้างและรูปแบบของแบบทดสอบ ลักษณะเฉพาะของข้อคำถาม เกณฑ์การประเมินผล และตัวอย่างแบบวัด มีการพัฒนาแบบสำรวจประเด็นความสนใจด้านสุขภาพ เพื่อพัฒนาโครงสร้างลักษณะเฉพาะและตัวอย่างลักษณะเฉพาะของข้อคำถาม คุณภาพของลักษณะเฉพาะฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก (Mean=4.30, SD=0.59) (3) ลักษณะแบบวัดฯ เป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ ชนิดเลือกตอบ จำนวน 39 ข้อ มีความตรงเชิงเนื้อหา (IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 97.44) มีความตรงเชิงโครงสร้าง (chi-square=62.338, df=58, p=0.325, GFI=0.987, AGFI=0.980, RMSEA=0.010) มีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 89.74 และความเที่ยงในระดับสูง (α=0.721)

2. ผลการใช้หลักสูตรการศึกษาใช้หลักสูตรส่งเสริมความฉลาดทางสุขภาวะตามการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประเด็นด้านการศึกษาผลการใช้หลักสูตรส่งเสริมความฉลาดทางสุขภาวะตามการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีขั้นตอนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ช่วยให้นักเรียนเกิดความฉลาดทางสุขภาวะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แสง โชติบุญ (2559) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความฉลาดทางสุขภาวะตามแนวคิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความฉลาดทางสุขภาวะตามแนวคิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองสำหรับนักเรียนระดับระถมศึกษา 2) ศึกษาผลของการใช้หลักสูตรเสริมสร้างความฉลาดทางสุขภาวะตามแนวคิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในประเด็นย่อยดังนี้ 2.1) เปรียบเทียบความฉลาดทางสุขภาวะของนักเรียน ที่เรียนด้วยหลักสูตรเสริมก่อนและหลังเรียน 2.2) เปรียบเทียบความฉลาดทางสุขภาวะของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรเสริมกับระดับชั้นการพัฒนาความฉลาดทางสุขภาวะ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1.1 หลักการของหลักสูตร 1.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 1.3 โครงสร้างของหลักสูตร โดยจัดเป็นหน่วยการเรียนรู้ทั้งหมด 6 หน่วย ดังนี้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 รู้และเข้าใจเรื่องสุขภาพ (6 ชั่วโมง) หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เข้าถึงข้อมูลสุขภาพ (8 ชั่วโมง) หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สื่อสารข้อมูลสุขภาพ (6 ชั่วโมง) หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ตัดสินใจเกี่ยวกับสุขภาพ (6 ชั่วโมง) หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 จัดการตนเองเกี่ยวกับสุขภาพ (6 ชั่วโมง) 1.6 หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 รู้เท่าทันสื่อ (4 ชั่วโมง) นักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรเสริมสร้างความฉลาดทางสุขภาวะตามแนวคิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและการเรียนรู้โดยการกำกับตนเอง มีความพึงพอใจต่อการ

เรียนด้วยหลักสูตรเสริมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัยทิพย์ รินศรี และเกษทิพย์ ศิริชัยศิลป์ (2563) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะในการจัดทำบัญชี สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและศึกษาผลการใช้หลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะในการจัดทำบัญชีสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัยที่ลงทะเบียนเรียนวิชาบัญชีกิจการบริการ จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ หลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะในการจัดทำบัญชีสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และแบบทดสอบวัดทักษะในการจัดทำบัญชี ผลการวิจัยพบว่า ผลการสร้างหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและนักเรียนมีคะแนนผลการวัดทักษะการจัดทำบัญชีหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

องค์ความรู้ที่ได้จากการพัฒนานวัตกรรมด้านหลักสูตร มุ่งเน้นในการศึกษาสภาพปัญหา วิธีการ แก้ปัญหา และการปรับปรุงอย่างลึกซึ้ง เพื่อให้รู้และเข้าใจอย่างกระจ่างในการนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ให้เกิดประโยชน์ต่อวงการศึกษาได้ ทั้งนี้ผลที่เกิดกับผู้เรียนจากการเรียนรู้ตามหลักสูตรส่งเสริมความฉลาดทางสุขภาวะตามการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีชีวิตที่งอกงาม ปรับปรุงบุคลิกภาพอย่างมั่นใจ เน้นการมีเหตุผลและมีวิสัยทัศน์ที่ดีในการดำรงชีวิต ทำให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ที่ปรับใช้ในการพัฒนาตนเองอย่างเต็มตามศักยภาพ รวมถึงการกำหนดแนวในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาที่ส่งเสริมสุขภาวะที่ดีให้กับผู้เรียนเพื่อเติมโตเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

จันทิมา แสงเลิศอุทัย. (2550). *การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะภาพทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ทิศนา แขมมณี. (2560). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.* กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มาเรียม นิลพันธุ์. (2553). *การประเมินหลักสูตรที่เน้นการตัดสินใจโดยใช้วิธีเชิงระบบโดยใช้รูปแบบ CIPP Model.* คู่มือการประเมินหลักสูตรระดับบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). *การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา.* กรุงเทพฯ : บริษัทอาร์แอนด์ปริ้นท์ จำกัด

วีรวัฒน์ ยกดี และโชติกา ภาษีผล. (2565). *การพัฒนาลักษณะเฉพาะของแบบวัดความฉลาดรู้ทางสุขภาวะสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น.* วารสารการวัดผลการศึกษา, 39(105), 13-27.

แสง โชติบุญ. (2559). *การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความฉลาดทางสุขภาวะตามแนวคิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. (2566). *สุขภาพคนไทย 2566*. สืบค้น กุมภาพันธ์ 28, 2567 จาก https://www.thaihealthreport.com/file_book/ 2023-THR-situation-01.pdf.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2565). รายงานสุขภาพเด็กไทย. *วารสารการสร้างเสริมสุขภาพไทย, 2*(4), 345-458.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2565). *แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2565.* สืบค้น กุมภาพันธ์ 28, 2567 จาก http://www.pmnidat.go.th/thai/downloads/serviceplan/SP02-65.pdf.

หทัยทิพย์ รินศรี และเกษทิพย์ ศิริชัยศิลป์. (2563). *การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะในการจัดทำบัญชี สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.* วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 9(2), 101-111.

Taba, H. 1962. *Curriculum Development Theory and Practice*. New York : Harcourt, Brace and World.